

Aktuelt om internasjonale regnskapsstandarder:

Andre «årlige forbedringsprosesser» avsluttet

I april offentliggjorde IASB mindre endringer i 12 standarder og tolkninger. Flertallet av disse forventes ikke å ha særlige implikasjoner. Enkelte kan imidlertid medføre endring av praksis i en del selskaper og bransjer. Det redegjøres for endringene i det følgende.

Artikkelen er forfattet av:

Statsautorisert revisor/dr. oecón.
Steinar Sars Kvifte
 Ernst & Young
 Partner og fagdirektør regnskap i
 Ernst & Young og førsteamanuensis II ved Norges Handelshøyskole.

Formålet med denne spalten er å gi løpende oppdatering på aktuelle og sentrale IFRS-saker. Dette vil kunne være nye standarder og fortolkninger, men også høringsutkast, diskusjonsnotater og relevante uttalelser gitt av regulerende myndigheter, som for eksempel Finansdepartementet, Kredittilsynet og andre standardsettere enn IASB/IFRIC, som for eksempel Norsk RegnskapsStiftelse (NRS).

Forbedringer i 2009

Endring av gjeldende standarder er en tidkrevende prosess. I noen tilfeller er endringene små, kanskje bare terminologiske, og da fremstår den ordinære prosessen med eget høringsutkast, høringsrunde og fastsettelse av revidert standard som noe vidløftig og lite tilpasset det reelle innholdet i endringen. For å håndtere mindre saker som ikke anses å ha hastepreg, har

IASB derfor etablert en egen årlig forbedringsprosess. Prosessen innebærer at det hvert år i oktober blir sendt på høring et forbedringsdokument som omhandler mindre justeringer og presiseringer med en høringsfrist tidlig neste år. Endringene, eventuelt korrigeret etter høringsrunden, blir vedtatt det påfølgende året, typisk med virkning fra og med 1. januar året etter der igjen. De 15 endringene i 12 standar-

der og tolkninger som ble vedtatt i april 2009, får således virkning fra og med 1. januar 2010 (enkelte endringer får virkning for regnskap med inngående balanse etter 1. juli 2009 – for selskaper med kalenderår som regnskapsår vil det si fra og med 2010-regnskapet). Tidligere anvendelse, altså anvendelse i 2009, er tillatt.

Standard/tolkning	Endring	Implikasjoner
IFRS 2 Aksjebasert betaling	Innskudd av virksomhet ved etablering av felles kontrollert enhet og virksomhetssammenslutninger under samme kontroll er utenfor virkeområdet til IFRS 2.	Endringen retter en inkonsistens mellom IFRS 2 og den reviderte versjonen av IFRS 3 som ennå ikke har trådt i kraft, og forventes således ikke å ha særlige praktiske implikasjoner.
IFRS 5 Anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet	Det tas inn en presisering om at det kun er opplysningskravene i IFRS 5 som gjelder for anleggsmidler holdt for salg og avviklet virksomhet. Opplysningskrav i andre standarder gjelder ikke med mindre det fremgår særlig at de også gjelder for eiendeler og virksomheter som inngår i virkeområdet til IFRS 5.	Har betydning for dem som tidligere har gitt opplysninger som følger av andre standarder om eiendeler og virksomheter som inngår i virkeområdet til IFRS 5. For eksempel har enkelte tidligere gitt informasjon om finansielle instrumenter som inngår i avviklet virksomhet etter IFRS 7 Finansielle instrumenter – opplysninger.
IFRS 8 Driftssegmenter	Det tas inn en presisering om at det bare er segmenteiendeler og gjeld som rapporteres særlig for interne beslutningsformål som det må opplyses om i segmentinformasjonen.	For de som har tidlig anvendt IFRS 8 (først obligatorisk i 2009), vil endringen kunne medføre lettelse i forhold til tidligere rapportering. Dersom en har gitt denne informasjonen tidligere og ikke ønsker å gi den fremover, må en imidlertid omarbeide sammenligningstallene.

Standard/tolkning	Endring	Implikasjoner
IAS 1 Presentasjon av finansregnskap	Det tas inn en presisering om at dersom långiver til enhver tid har rett til å konvertere et konvertibelt lån til egenkapital, påvirker det ikke klassifiseringen av lånet.	Endringen vil medføre at de som har klassifisert konvertible lån som kortsiktige på grunn av långivers konverteringsrett, får styrket «den regnskapsmessige likviditeten».
IAS 7 Kontantstrømoppstillingen	Det tas inn en presisering om at bare utgifter som balanseføres, skal inngå i kontantstrøm fra investeringsaktiviteter.	For en del selskaper vil denne endringen ha store implikasjoner. I en del bransjer som gruvedrift og olje og gass, er det ikke uvanlig å presentere utgifter til utvinning og evaluering som kontantstrøm fra investeringsaktiviteter selv om utgiftene kostnadsføres.
IAS 17 Leieavtaler	Den særlige omtalen av kriterier for klassifisering som finansiell leieavtale for tomter, tas ut. De generelle kriteriene gjelder.	Ettersom en i praksis har vektlagt overføring av eiendomsrett ved klassifisering av tomter, og denne vektleggingen ikke lenger kan forankres i standarden, kan endringen gi flere finansielle leieavtaler for tomter enn det som har vært tilfelle så langt.
IAS 18 Driftsinntekter	Det tas inn mer veiledning til vurdering av om et selskap er agent eller selger på egen regning og risiko som prinsipal. Følgende kriterier inkluderes i standarden: Primæransvar for vare- eller tjenesteleveranse Varelagerrisiko Innflytelse på prisfastsettelse Kreditrisiko	Gjeldende IAS 18 har lite veiledning i dette spørsmålet. I praksis har enkelte fulgt US GAAP, mens andre har vektlagt kreditrisiko spesielt. For de førstnevnte vil ventelig endringen ikke få betydning, mens de sistnevnte kan bli tvunget til å endre en «bruttoføringspraksis» til «nettoføring».
IAS 36 Verdifall på eiendeler	Det tas inn en presisering om at driftssegment er det høyeste nivået en kan allokere goodwill til i en virksomhetssammenslutning.	De som har allokert goodwill på et høyere nivå enn driftssegmenter slik det er definert i IFRS 8, vil bli berørt av denne endringen.
IAS 38 Immaterielle eiendeler	Det tas inn en presisering om at dersom en immateriell eiendel kun er identifiserbar sammen med en annen immateriell eiendel, kan de to presenteres som én eiendel forutsatt at brukstiden er tilnærmet lik.	Antas ikke å ha særlige implikasjoner ettersom gjeldende praksis er i samsvar med endringen.
IAS 38 Immaterielle eiendeler	Det tas inn en presisering om at de verdsettelsesteknikkene som omtales i standarden kun er eksempler, og at andre verdsettelsesteknikker også kan anvendes.	Presiseringen er i samsvar med den forståelsen som er blitt lagt til grunn under gjeldende praksis – endringen forventes således ikke å ha særlige praktiske implikasjoner.
IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling	Det presiseres at en forskuddsbetalingsopsjon anses å være nær knyttet til vertskontrakten når utøvelsesprisen er tilnærmet lik nåverdien av gjenstående rentebetalinger i vertskontrakten.	For de som har skilt ut forskuddsbetalingsopsjoner som etter endringen anses å være nært knyttet til vertskontrakten, vil endringen innebære en praktisk forenkling.
IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling	Det tas inn en presisering om at unntaket for avtaler mellom overtaker og overdrager i virksomhetssammenslutninger som vedrører fremtidige overdragelser av eierandeler i målselskapet, kun gjelder terminkontrakter.	I praksis har flere ansett unntaket også å gjelde andre avtaler, herunder opsjonsavtaler som inngås i forbindelse med virksomhetsoverdragelser. Endringen vil således trolig medføre endringer i praksis.
IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling	Det tas inn en presisering om at gevinster og tap på instrumenter i kontantstrømskringer der den forventede fremtidige kontantstrømmen vil lede til balanseføring av et finansielt instrument, først skal resultatføres når de sikrede fremtidige kontantstrømmene påvirker resultatet.	Ettersom praksis er i samsvar med presiseringen, forventes endringen ikke å ha store praktiske implikasjoner.
IFRIC 9 Revurdering av innebygde derivater	Det tas inn en presisering om at IFRIC 9 ikke gjelder revurdering av innebygde derivater i virksomhetssammenslutninger mellom selskaper under samme kontroll eller i etablering av felles kontrollerte enheter.	Praksis har trolig vært uensartet og endringen forventes således å ha effekt på praksis. Om kontrakter skal revurderes vil trolig avhenge av hvordan transaksjonene regnskapsføres. Dersom for eksempel en virksomhetssammenslutning mellom selskaper under samme kontroll regnskapsføres etter oppkjøpsmetoden, skal revurdering gjennomføres. Dersom den samme transaksjonen kontinuitetsgjennomkjæres, vil revurdering trolig være et prinsippvalg.
IFRIC 16 Sikring av nettoinvesteringer i utenlandske enheter	Det tas inn en presisering om at sikring av nettoinvesteringer i utenlandske enheter kan gjennomføres ved hjelp av sikringsinstrumenter i ethvert konsernselskap. Det er således ikke krav om at morselskapet selv anskaffer sikringsinstrumentet.	Praksis har vært uensartet og det forventes at endringen vil medføre mer sikringsvurdering av nettoinvesteringer i utenlandske enheter.